

OCENA WNIOSKÓW

podsumowanie naboru na rok 2014

Poniższe podsumowanie dotyczy wyłącznie oceny wniosków w trybie konkursowym i nie odnosi się do kwestii przyznawania konkretnych kwot dotacji, jak również do rozpatrywania zadań w trybie odwoławczym.

Informacje ogólne

W I naborze do priorytetu *Promocja kultury polskiej za granicą* zakończonym w dniu 30 listopada 2013 r. wpłynęły łącznie **284** wnioski o dotację, z których dopuszczono do rozpatrzenia **264** poprawne formalnie wnioski. W **20** wnioskach stwierdzono błędy formalne, w **3** przypadkach nie dostarczono potwierdzenia złożenia wniosku.

W ramach procedury oceny **74** zadania (**28,03%**) uzyskały **70 pkt.** i powyżej, co stanowi punktację uprawniającą do otrzymania dotacji (dodatkowo **6** wniosków uzyskało dotację w ramach odwołań).

Poziom **70** punktów, oznaczający ocenę pozytywną, jest wynikiem zsumowania oceny wartości organizacyjnej, oceny zgodności z celami strategicznymi priorytetu oraz oceny wartości merytorycznej, stanowiącej średnią punktów przyznanych przez członków zespołu Sterującego. W bazie danych, z wyszukiwarki zawierającej wyniki naboru zakładce priorytetu *Promocja kultury polskiej za granicą*, uzyskać można ogólną informację na temat najwyżej i najniżej ocenionych elementów danego zadania.

Znajdują się w niej również informacje dotyczące oceny punktowej każdego z zadań wraz z podziałem punktacji na 3 kategorie – oceny wartości organizacyjnej, oceny zgodności ze strategicznymi celami priorytetu oraz oceny wartości merytorycznej. Szczegółowy opis kategorii i kryteriów znajduje się w regulaminie priorytetu.

Ocena wartości organizacyjnej

Ocena wartości w tej kategorii została przeprowadzona przez Instytut Adama Mickiewicza. Punktacja maksymalna wynosi **10 pkt.** z czego możliwość przyznania **4 pkt.** zależała od wysokości wkładu własnego (im wyższy procentowo wkład własny, tym więcej punktów), a maksymalnie **6 pkt.** można było uzyskać za profesjonalizm w przygotowaniu wniosku.

Ponieważ istotną rolę w określeniu wartości organizacyjnej odgrywała ocena poziomu zaangażowania w realizację zadania innych środków finansowych niż wnioskowana dotacja Ministra KiDN, dla uzyskania wysokiej punktacji w tej kategorii należało przedstawić budżet, w którym udział dotacji Ministra KiDN był niższy niż **45%**. W przypadku sporej liczby wnioskodawców brak wysokiej oceny w zakresie wartości organizacyjnej prezentowanych zadań wynikał więc z kwot zaangażowanych w realizację zadania poza dotacją.

Najczęściej spotykanymi wadami wniosków powodującymi obniżenie oceny były:

- zbyt ogólnikowa prezentacja preliminarza oraz nieprecyzyjny opis kosztów;
- nieprecyzyjny opis źródeł finansowania zadania;
- niespójność opisowej i finansowej części wniosku;
- przeznaczenie wnioskowanej dotacji na koszty niekwalifikowane – np. koszty związane z utrzymaniem siedziby wnioskodawcy, koszty produkcji lub zakupy środków trwałych, realizacja znaczącej części zadania na terenie Polski itd.(punktacja była obniżana w przypadku jeśli koszty tego rodzaju stanowiły do **10%** wnioskowanej dotacji, w przypadku przekroczenia tego poziomu - wniosek był kwalifikowany jako błędny formalnie);
- nieprecyzyjny opis źródeł przychodów z realizacji zadania (np. rozbieżność w informacjach na temat liczby biletów, czy sprzeczne informacje na temat efektów zadania).

Ocena zgodności ze strategicznymi celami priorytetu

Ocena wartości w tej kategorii została przeprowadzona przez Instytut Adama Mickiewicza. Punktacja maksymalna wynosi **30 pkt**. Znacząca liczba wniosków uzyskiwała pozytywne oceny w kategoriach kryteriów strategicznych odnoszących się do stworzenia kompleksowej i spójnej prezentacji artystycznej wybranego zagadnienia, zaistnienia polskiej kultury w trakcie liczących się za granicą wydarzeń, np. festiwali, targów, zaangażowania w zadanie partnerów zagranicznych oraz promocyjnych walorów ocenianego zadania społecznych i kulturotwórczych

Czynniki wpływające na pozytywną ocenę wielu zadań:

- wysoki poziom profesjonalizmu wielu aplikacji, skierowany na zaprezentowanie we wnioskach podstawowych założeń programowych projektów;
- zgodność z aktualnymi kierunkami zagranicznej polityki kulturalnej;
- dobra tradycja zadań cyklicznych mogących wykazać się wieloletnią współpracą z partnerami za granicą oraz różnorodnym programem artystycznym;
- znacząca liczba zadań realizowana jest w prestiżowych miejscach (np. targi sztuki Liste w Bazylei, Międzynarodowa Olimpiada Teatralna w Pekinie);
- zadanie zawiera potencjał pozwalający na stworzenie lub kontynuację wartościowej współpracy w środowisku międzynarodowym;
- efektywność wnioskodawcy we współpracy międzynarodowej, pozyskiwaniu dodatkowego finansowania oraz gwarancja realizacji założeń merytorycznych zadania.

Na obniżenie oceny zadania wpływ miały m.in. takie czynniki, jak;

- powtarzalność formuły wydarzenia artystycznego (np. planowanie warsztatów z danej dziedziny sztuki w kolejnych krajach, bez wpisania w kontekst kulturowy);
- niespójność koncepcji zadania przedstawionego we wniosku;
- małe szanse zadania na uzyskanie długofalowych efektów zgodnych z celami priorytetu (np. zadania skierowane cele edukacyjne i krajoznawcze dla ich uczestników, zadania o tematyce lub formie artystycznej nieuwzględniającej kontekstu kulturowego, odmienności obyczajowej i religijnej odbiorcy);
- brak realnej współpracy z partnerem za granicą;
- brak możliwości pozytywnego zaistnienia zadania w wymiarze promocyjnym (np. udział w festiwalu o małym znaczeniu, brak partnerów medialnych za granicą).

W tym kryterium oceny brano także pod uwagę znaczenie zadania dla budowania tożsamości kulturowej i umiejętne wpisanie się w tkankę kultury współczesnej.

Ocena wartości merytorycznej

Ocena wartości merytorycznej została przeprowadzona przez **5 ekspertów**. Eksperti są znawcami różnych dziedzin sztuki, także w kontekście międzynarodowym. Takie kompetencje są niezbędne do oceny zadań w priorytecie mającym na celu promocję kultury polskiej za granicami kraju, w zakresie różnych dziedzin sztuki.

Maksymalna ocena w tej kategorii wynosi **60 pkt**. Punktacja końcowa jest wyliczana jako średnia z ocen ekspertów. Analizując oceny ekspertów stwierdzić można, że w dużej liczbie przypadków jako zadawalający i wysoki oceniony został merytoryczny poziom zadań w zakresie podstawowych czynników dotyczących przygotowywania projektów artystycznych – związanych z doбором realizatorów i wykonawców oraz wysoką pozycją projektów na polskiej scenie kulturalnej. Wysoką punktację zyskiwały także elementy świadczące o oryginalności zadań i zarazem ich uniwersalności, stanowiącej szansę na odegranie zauważalnej roli dla współczesnej kultury w wymiarze międzynarodowym.

Czynniki wpływające na pozytywną ocenę wielu zadań:

- wysoki poziom artystyczny zadania, często potwierdzony zaproszeniami od organizatorów wydarzeń międzynarodowych;
- udział w zadaniu wybitnych artystów, czy zespołów artystycznych, zarówno uznanych autorytetów, jak i oryginalnych twórców młodego pokolenia;
- ranga i znaczenie zadania dla promocji kultury polskiej za granicą, w tym dobrze zaplanowana i skierowana do konkretnego odbiorcy akcja promocyjna;
- skala i charakter zaangażowania partnerów zagranicznych we współpracę przy realizacji zadania, ranga tych partnerów;
- spójność, kompleksowość i realność planowanego zadania, zarówno w wymiarze artystycznym, jak organizacyjnym, finansowym i promocyjnym;
- miejsce i termin realizacji zadania gwarantujący realizację celów priorytetu.

Na obniżenie oceny zadania wpływ miały m.in. takie czynniki, jak;

- brak szczegółowych danych dotyczących programu artystycznego zadania, na ogół powiązany z ogólnikowym opisem jego koncepcji;
- zbyt daleko posunięta standaryzacja wielu zadań, prowadząca w efekcie do tego, że nie posiadają one cech wyróżniających na tle najwyżej ocenianych projektów z tej samej dziedziny, dotyczy to m.in. pomysłów skoncentrowanych na realizacji celów rozrywkowo-komercyjnych, czy też powielania klisz, które otrzymywały wysoką punktację we wcześniejszych naborach;
- niska ranga (lub wiarygodność) partnerów zagranicznych lub miejsc prezentacji zadania (np. scena w podmiejskim parku, świetlica), mała liczba lub ich niewielkie zaangażowanie w projekt (niejednokrotnie jako partnerzy są przedstawiani np. artyści, którzy mają być opłaceni z dotacji w ramach zadania, lub podmioty podnajmujące scenę) ;
- niespójność między zadeklarowaną koncepcją zadania a faktycznie realizowanym programem – czego przykładem mogą być wnioski, w których koncepcja projektu była traktowana pretekstowo, a elementy zadania wpisywały się faktycznie w standardową działalność

artystyczną, realizującą podstawowe cele statutowe aplikujących instytucji, bądź też zadania, których program jest budowany głównie pod kątem jego atrakcyjności rozrywkowo-komercyjnej, czego przejawem jest eklektyczny i przypadkowy dobór poszczególnych elementów – faktycznie niespójny z zadeklarowaną ideą przewodnią;

- nieproporcjonalność lub nieadekwatność niektórych kosztów w budżecie zadania – w stosunku do przewidywanych efektów merytorycznych (np. honorariów, kosztów promocji).

Podsumowanie

Należy zaznaczyć, iż punktacja w każdej z kategorii kryteriów była przyznawana niezależnie i na pozytywną ocenę końcową musiała złożyć się suma punktów w każdej grupie kryteriów. Widoczny jest wzrost nie tylko liczby wniosków składanych do priorytetu *Promocja kultury polskiej za granicą* ale także poziom profesjonalizmu w ich przygotowaniu oraz rosnący poziom merytoryczny zadań. Te czynniki powodują zwiększenie konkurencji, tak więc złożenie dobrej aplikacji na zadanie, w pełni wpisującej się w cele strategiczne priorytetu, nie gwarantuje uzyskania wysokiej oceny.

Priorytet ma charakter konkursowy, w każdej edycji mamy do czynienia z nową sytuacją wynikającą ze zmian w wielu aspektach stanowiących o ostatecznej ocenie zadania, m.in. rozwoju kultury, pojawiania się nowych twórców bądź zjawisk artystycznych, czy też nowych sposobów komunikacji, a z drugiej strony powszednienia pomysłów dotychczas wysoko ocenianych, dlatego ocena uzyskana przez dany projekt w bieżącej edycji priorytetu nie warunkuje poziomu oceny zadań tego samego wnioskodawcy, które będą składane do priorytetu w kolejnych latach. Dodatkowym elementem wpływającym na ocenę zadania w danej edycji priorytetu jest aktualny wykaz priorytetów geograficznych wskazywanych w rokrocznie uaktualnianych kierunkach zagranicznej polityki kulturalnej.